

33 199 Beleidsdoorlichting Justitie en Veiligheid

Nr. 38 Brief van de minister van Justitie en Veiligheid

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 september 2020

Aanleiding

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid is gehouden tot het doen van een beleidsdoorlichting van artikel 31.2 van haar begroting. Artikel 31.2 heeft een budgettair beslag van ruim € 6,2 mld. in 2020 wat ter beschikking wordt gesteld aan de politie organisatie voor het leveren van adequate politiezorg zoals geformuleerd in de Politiewet 2012. Conform artikel 3 van de Politiewet 2012 heeft de politie tot taak om in ondergeschiktheid aan het bevoegd gezag en in overeenstemming met de geldende rechtsregels te zorgen voor de handhaving van de rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven. In de praktijk wordt dit uitgesplitst in drie hoofdtaken:

- 1) Handhaven van de openbare orde en preventie;
- 2) Handhaven van de strafrechtelijke orde, en
- 3) Hulpverlening.

De budgettaire ontwikkeling van artikel 31.2 is opgenomen in onderstaande tabel. Met deze brief kondig ik u de start van deze beleidsdoorlichting aan.

Tabel 1: budgettaire ontwikkeling artikel 31.2 (x € mln.); peildatum begroting 2020

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Bijdragen ¹	5.598	5.548	5.901	6.262	6.264	6.147	6.035	6.044	6.030

Beleidsdoorlichting

In 2017 is het Interdepartementale beleidsonderzoek «Effectiviteit politie» aan uw Kamer gezonden. Hierin zijn in de periode 2014-2016 inzichten verzameld die de effectiviteit van de politie kunnen vergroten. Daarbij werd erkend dat de vorming van de nationale politie een langdurig proces is dat op dat moment nog niet uitgekristalliseerd was. De kern van de aanbevelingen van de IBO-werkgroep destijds past in het wendbaarder en meer adaptief maken van de organisatie, zodat de politie beter in kan spelen op steeds wisselende veiligheidsvraagstukken op een steeds wisselende schaal. De aanbevelingen concentreerden zich op:

- 1) effectievere sturing;
- 2) flexibilisering operationele sterkte en regelgeving, en
- 3) organiseren van lerend vermogen.²

In de opvolging van het IBO heeft de politie sindsdien verschillende stappen gezet om invulling te geven aan deze aanbevelingen voor het verbeteren van het

¹ Deze cijferreeks kan (vanaf 2021) wijzigen naar aanleiding van de begroting 2021.

² Kamerstuk 29 628, nr. 6990 (Kamerbrief)

(effectiever) functioneren van het politiebestedel. Deze beleidsdoorlichting richt zich daarom op deze doorontwikkeling. Hoewel het over een relatief korte termijn gaat zullen met deze beleidsdoorlichting de volgende vragen beantwoord worden:

- 1) 'Op welke wijze is er uitvoering gegeven aan de aanbevelingen van het IBO in de periode 2016-2020?', en
- 2) 'In hoeverre heeft de implementatie van deze aanbevelingen daadwerkelijk bijgedragen aan het beoogde effect?'

Deze onderzoeksvragen hebben tot doel te komen tot aanbevelingen over de wijze waarop een volgende stap in het effectiever functioneren kan worden gezet, zowel beleidsmatig als in de vorm van te entameren onderzoek.

Deze beleidsdoorlichting concentreert zich op artikel 31.2 met het daarin beschikbaar gestelde bedrag en de wijze waarop de aanbevelingen van het IBO 2017 bijdragen aan het 'in staat stellen van de politieorganisatie om adequate politiezorg te leveren'. Deze doorlichting zal zich derhalve niet richten op een analyse van wat adequate politiezorg behelst.

Aard van het onderzoek

De beleidsdoorlichting zal bestaan uit een syntheseonderzoek, waarbij gebruik zal worden gemaakt van zowel financieel georiënteerd onderzoek als onderzoek naar de taakuitvoering. Het onderzoek krijgt vorm door literatuuronderzoek en wordt waar nodig verrijkt met interviews. Daarbij wordt zo veel mogelijk gebruik gemaakt van literatuur – indien mogelijk ook van de laatste internationale wetenschappelijke inzichten – alsmede onafhankelijk bronmateriaal van toezichthouders en adviesorganen. Voor het literatuuronderzoek wordt in ieder geval gebruik gemaakt van de inzichten uit de bijlage genoemde onderzoeken en trajecten. Deze lijst zal indien nodig uitgebreid worden met ander relevant onderzoek (zie bijlage 1). Aan het einde van deze brief kunt u bijlage 1 met het overzicht te gebruiken activiteiten en onderzoeken vinden.

Tot slot zal in het kader van de Operatie Inzicht in Kwaliteit van het Ministerie van Financiën gekozen worden voor een opzet van de beleidsdoorlichting die past bij de Strategische Kennis en Evaluatieagenda. Voor deze beleidsdoorlichting betekent dat concreet dat deze zal besluiten met een (onderzoeks-)agenda voor beleid en toekomstige evaluaties op deze thematiek. Bij de totstandkoming van de (onderzoeks-)agenda zal ook gekeken worden hoe het onderzoek naar beleidsopties indien er significant minder middelen beschikbaar zijn (-20% variant) hier onderdeel van kan zijn.

Proces

Onder leiding van een door het ministerie van JenV te formeren stuurgroep zal deze doorlichting worden uitgevoerd, waarbij gebruik gemaakt zal worden van externe expertise, die momenteel gezocht wordt. Het Ministerie van Financiën zal hierbij nauw betrokken zijn. De doorlichting zal in het najaar van 2020 starten en zal naar verwachting in de tweede helft van 2021 gereed zijn, waarna uw Kamer over de uitkomsten geïnformeerd zal worden.

De Minister van Justitie en Veiligheid,
F.B.J. Grapperhaus

Bijlage 1: Overzicht te gebruiken activiteiten en onderzoeken (voorlopig)

- 1) Programma “Doorontwikkelen begroten en budgettering”;
- 2) Inzicht in Kwaliteit o.a. proeftuin effectiviteit politieoptreden;
- 3) Referentiemodel Politieprestaties (RPP, voorheen ERAM pilots) met als onderwerpen: cybercrime, ondermijning en CTER;
- 4) Uitwerking voorlichting Raad van State (over democratische controle op de besteding van middelen van de politie, juli 2019);
- 5) Rapport “Oordeel over sturing en beheersing bij de Nationale politie”;
- 6) Rapport van de Commissie Evaluatie Politiewet 2012, en
- 7) IBO Effectiviteit 2017.